

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

присвячена 90-й річниці з дня заснування кафедри медичної біології в рамках
святкування 100-річчя заснування Полтавського державного медичного
університету

ПОЛТАВА
30 вересня – 1 жовтня 2021 року

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

(створений відповідно до наказу за № 518 від 06 вересня 2021 року)

Голова:

в.о. ректора Полтавського державного медичного університету,
Заслужений лікар України, д.мед.н., професор **Ждан В.М.**

Заступники голови:

перший проректор з науково-педагогічної роботи, професор **Дворник В.М.**
проректор з наукової роботи, професор **Кайдашев І.П.**
завідувач кафедри медичної біології, професор **Єрошенко Г.А.**

Члени оргкомітету:

Ксьонз І.В. – проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи;
Скрипник І.М. – проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти;
Пера В.П. – проректор з адміністративного управління;
Похилько В.І. – проректор з науково-педагогічної та виховної роботи;
Аветіков Д.С. – проректор з навчальної роботи;
Капустянський Д.В. – декан медичного факультету №2;
Сидорова А.І. – декан стоматологічного факультету;
Рябушко М.М. – декан медичного факультету №1;
Буря Л.В. – декан міжнародного факультету;
Ваценко А.В. – доцент кафедри медичної біології;
Улановська-Циба Н.А. – доцент кафедри медичної біології;
Передерій Н.О. – доцент кафедри медичної біології;
Рябушко О.Б. – доцент кафедри медичної біології;
Кінаш О.В. – ст. викладач кафедри медичної біології.

Відповідальні секретарі:

викладачі кафедри медичної біології **Клепець О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Донець І.М.**

синовіальної оболонки, фрагментація покривного шару синовіоцитів. Морфологічна картина 10-ої доби експерименту характеризувалась дифузною лімфоцитарною інфільтрацією, яка свідчила про виражену гостроту запального процесу. На 14 добу покривний шар місцями стоншений чи відсутній. Через 3 тижні в морфологічній картині зберігається гіперплазія апікальних відділів ворсин, інфільтрація лейкоцитами, дезорганізація сполучної тканини, окремі судинні порушення.

Морфологічні зміни синовіальної оболонки клінічної групи різнилися в залежності від основного діагнозу, терміну захворювання та наявності супутніх захворювань. Схожими в усіх випадках були певні зміни (гіперплазія ворсин, лімфоцитарна інфільтрація, порушення мікроциркуляції).

Картина морфологічних змін синовіальної оболонки при експериментальному неспецифічному артриті була найбільш наближена до морфологічної картини пацієнтів із свіжими травматичними пошкодженнями без супутньої патології.

Висновки. Морфологічне дослідження синовітів різної етіології має велике значення при плануванні оперативних втручань та розробці методик лікування артропатій запального генезу. Експериментальне дослідження дозволяє відстежити етапність морфологічних змін синовіальної оболонки.

Волошина О.В., Шепітько В.І., Пелипенко Л.Б.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава

ЗМІНИ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕЧІНКОВОЇ ЧАСТОЧКИ ЩУРІВ В УМОВАХ АСЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ОЧЕРЕВЕНИ

Гепатоцити є основними клітинними складовими печінки, функціональна активність яких проявляється участю в обміні речовин: білковому, вуглеводному, ліпідному, а також вітамінів та мікроелементів. Необхідним було встановити, які структурні зміни гепатоцитів викликає асептичне запалення очеревини, з метою розробки способів їх корекції.

Матеріали та методи дослідження. Об'єктом дослідження були гістологічні препарати печінки двох груп щурів, перша група – інтактні тварини (5), друга – зі змодельованим гострим експериментальним запаленням очеревини (ГЕАЗО) (45). Тварин виводили з експерименту в наступні терміни: на 1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 21 та 30-ту доби.

Результати дослідження. При експериментальному дослідженні було встановлено, що реакція компонентів часточки печінки на ГЕАЗО виявлялась вже на 1-2 доби (реактивна фаза). Балкова структура печінкової часточки була збережена. Центральні вени розширені та повнокровні, з великою кількістю еритроцитів, тоді як просвіти синусоїдів нерівномірно просвітлювались і були вільними від еритроцитів. Спостерігався набряк просторів Діссе. Внутрішньоклітинна структура більшості гепатоцитів мала наступний вигляд: ядра різної форми (овальні, полігональні) та інтенсивного забарвлення, деякі з них були з ознаками пікнозу або каріолізісу, в

цитоплазмі спостерігалась зерниста дистрофія. Жовчні протоки звичайної форми, помірно інфільтровані лімфогістіоцитарним інфільтратом.

В токсичній фазі перитоніту (на 3-5 доби експерименту) виділялися два типи змін гепатоцитів. Структурні компоненти першої групи гепатоцитів знаходились в стані функціональної напруги, гепатоцити другої групи зазнавали деструктивні та дістрофічні порушення. Клітини Купфера мали добре розвинену гранулярну ендоплазматичну сітку, гіпертрофований комплекс Гольджи та численні лізосоми, що також свідчить про високу функціональну активність цих клітин.

Термінальна фаза ГЕАЗО (7-14 доби) в гепатоцитах характеризувалась коагуляцією цитоплазми, деякі з них мали вогнища зернистої та гідропічної дистрофії, в цитоплазмі виявлялись вакуолі, заповнені полупрозорю рідиною. Відмічався слаж-феномен синусоїдів та повнокров'я вен. На 14-ту добу відбувався тотальний розпад цитоплазматичних органел гепатоцитів, з зонами лізису, перинуклеарні простори розширені, спостерігався глибокий розпад цитоплазми. Синусоїди були повнокровні, наявний тромбоз центральної вени.

21-а доба експерименту характеризувалась тяжкими ураженнями більшості гепатоцитів – запустіння цитоплазми, наявність в перинуклеарній зоні величезних вакуолей. Ендотелій синусоїдних капілярів мав вогнища лізису і крупні вакуолі в цитоплазмі. Відмічався стан функціональної активності в клітинах Купфера.

Проведене експериментальне дослідження доводить, що структурні компоненти печінкової часточки після моделювання ГЕАЗО значно змінюються. В реактивну фазу виникають дистрофічні зміни гепатоцитів та ендотеліоцитів синусоїдних капілярів, і ці зміни є зворотними – адаптаційна реакція клітин на процеси запалення та інтоксикації. Тоді як в токсичній, і, особливо, в термінальній фазі в субмікроскопічній архітектоніці гепатоцитів і ендотеліоцитів синусоїдів поряд з дистрофічними змінами виникають деструктивні порушення органел клітин, які є незворотними.

**Данилів О. Д., Шенітько В.І., Якушко О.С., Скотаренко Т.А.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава**

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ТРІЙЧАСТОГО ВУЗЛА ЩУРІВ ПРИ ГОСТРОМУ АСЕПТИЧНОМУ ЗАПАЛЕННІ НА 5-7 ДОБУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Загальновідомо, що нейрони трійчастого ганглія беруть участь у різних сенсорних функціях в орофасціальній ділянці, таких як механічних, термічних, хімічних відчуттях. За даними ВООЗ у всьому світі невралгією трійчастого нерва страждає більше 1 мільйона людей. Значна кількість досліджень присвячена реакції нервової тканини на запалення, але морфологічні особливості перебігу асептичного запалення у трійчастому ганглії не були досліджені.

ЗМІСТ

Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Донець І.М.	3
КАФЕДРА МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ПДМУ – ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ (НА ЧЕСТЬ 90-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ КАФЕДРИ У РАМКАХ СВЯТКУВАННЯ 100-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)	
Абдиева Я.Д.	6
ПОШИРЕНІСТЬ АЛЕРГІЧНОГО КОН'ЮНКТИВІТУ СЕРЕД ДІТЕЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ	
Білаш С.М., Коптев М.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В., Олійніченко Я.О.	8
ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ВИШАХ – НАГАЛЬНА ПОТРЕБА СЬОГОДЕННЯ	
Бобирьова Л. Є., Шпетний О. А., Муравльова О. В., Дворник І. Л., Попруга А. О., Ільченко В. І., Пікуль К. В.	9
ПРОБЛЕМАТИКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ COVID-19	
Борзих О.А., Лавренко А.В., Селіхова Л.Г., Герасименко Н.Д., Дігтяр Н.І., Авраменко Я.М., Белан О.В., Кайдашев І.П.	12
СУЧАСНЕ НАВЧАННЯ З НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ З ВИКОРИСТАННЯМ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Боскіна М.Г., Пелипенко О.В.	13
МОРФОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СИНОВІЇТУ КОЛІННОГО СУГЛОБУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ ТА КЛІНІЦІ	
Волошина О.В., Шепітько В.І., Пелипенко Л.Б.	14
ЗМІНИ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕЧИНКОВОЇ ЧАСТОЧКИ ЩУРІВ В УМОВАХ АСЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ОЧЕРЕВЕНИ	
Данилів О. Д., Шепітько В.І., Якушко О.С., Скотаренко Т.А.	15
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ТРІЙЧАСТОГО ВУЗЛА ЩУРІВ ПРИ ГОСТРОМУ АСЕПТИЧНОМУ ЗАПАЛЕННІ НА 5-7 ДОБУ ДОСЛІДЖЕННЯ	
Джалілов Т.Я.	16
СТАБІЛІЗАЦІЯ ТРАНСПЕДИКУЛЯРНИХ СИСТЕМ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ РІЗНИХ ПАТОЛОГІЙ ХРЕБТА. РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.	
Дубінін Д.С., Шепітько В.І., Дубінін С.І.	18
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТІНКИ ЖОВЧНОГО МІХУРА ЛЮДИНИ ТА РИБ З РІЗНИМ ТИПОМ ХАРЧУВАННЯ	